

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΟΙ ΜΠΕΚΡΗΔΕΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΩΤΕΙΡΑΣ

"Ασχημα χρόνια, άνεργία και φτώχεια. Ή παρέα τάχει χαμένα. Πώς θὰ περάσω δικαός, πώς θὰ σπρωχθούν ή μέρες; Ζητήσανε δουλεία απ' έδω κι' απ' έκει, μά δεν βρήκαν πουνθενά. Κι' δώμας δυτικές είχαμε δουλείες—χοινός καρόβις τότε—δουλεύανε διδ μέρες και τις ἄλλες τις πένταναν στην ταβέρνα. Μπούζηνα, τραγουδάνε κι' άμαντες. 'Αμαντες και καραφάσαι με σύζη. Καραφάσαι πού πηγάνωνε κ' έχοντουσαν σάν... συμπεθέροι στις γιορτές!...

**Στὸν οὐρανὸν κι' ἄν ανεψῆς,
στὸν νέρφη κι' ἄν καμπᾶσαι,
φτερά κι' ἄν κάνης καὶ πε-
γᾶς,
πάλι δικιά μον θάσαι.**

Γιά ποιά τὸ λέγανε αὐτό; Γιά ποιά ἄλλη δτ' τὴ βαρέλαι;

**Σὲ βλέπω· κεῖ πον κάθεσαι,
βασιλίσσα, γεμάτη,
ἄς βιζαντον τὴν κάνοντα!
κι' ἄς μοῦθγιανε τὸ μάτι.**

'Αλλά τόρα, οὔτε μερούδια, οὔτε ταβέρνα, οὔτε ἀμαντέδαι. Κι' ή βαρέλα ξανθεῖται τερψι καὶ πέτασι! Τοὺς ἄφεται γιά πάντα!...

*Ο κάσους ἄρχισε νὰ πηγαίνη στήν
ἐκκλησιά

γι' αὐτοὺς κι' δι ταβερνάρης κάθεται, σάν τὸν Δράκοντα τὸν παραμύθιο καὶ φύλαξι τὴν πεντάμορφη κλεισμένη ἀπὸ τοὺς μεταρρυθμούς ποὺ δὲν έχουν γά πληρώσουν. Κι' αὐτοὶ τραγουδάνε μὲ πάθος, πάντα καὶ πονούδανε:

**Σταλαγματιά σταλαγματιά,
τὸ αἷμα μον δάχνει,
δάν δύπως στάλει τὸ πράσι,
ἀπ' τοῦ βαρελεῖ τὸν πένο,**

Σάν απέτιστηραν δυοις ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, γυρίσανε πρὸς τὸ Θεό.

—'Αγιά μου Σωτείρα, κάμε σὲ παρακαλῶ τὸ θαύμα σου! είταν μᾶ μέρα.

Κ' ή 'Αγιά Σωτείρα, εἰσπλαγχνική καὶ πολυνέλαιος, τὸ ξαπλεί. Πανηγύρι θὰ γινόταν στήν πλατή τὴν ἐκκλησία, τὴν κατειμένη ἀπὸ τὰ λιβάνια τόσων χρόνων. Παράγκες στήθηκαν, μικροπολητάδες καὶ πανορματήδες πλαδωσάν:

—'Εδος παραθρεῖτε καὶ βλέπετε τὸν μέγαν δριν, ὃ δόποις τρώγει τὴ βασιλοπούλα τῆς... 'Αμεριζῆ!

Στρογγαλιτζήδες, κουλούριτζήδες, μπούζατζήδες, δῆλοι βρέθηκαν ἐκεί, καθένας μὲ τὸ εμπόρευμα του.

**Κρύο εἶνε μπούζι
γλυκὸ σᾶν τὸ καρποῦζι...**

—Καμιά δούνειά, κώδι Προσόπι, καὶ γιά μᾶς! είταν τὴν ίδια μέρα στὸν ζακούσμενο νοικούρη τοῦ χωριού.

Ο κώδι Προσόπι ήταν ἄλλοτε ζωεμπόρος. Είχε γεμάτο χρυσάφι τὸ κεφάλι, ήταν πρόδεσος ἑνταὶ στηλόγονοι καὶ ἐπίτροπος τοῦ ναοῦ τῆς Σωτείρας. Βλέποντας νὰ προπτάται σ' ςωά τὰ συμβούλια καὶ τοὺς Συνδέσμους, νὰ προγράψεται ἀπὸ τὶς 'Αδελφότητες, νὰ ματάνῃ σ' ὅπερα τὶς ἐπιτούτες, σκέψηθε ότι ἔνας σάν κι' αὐτὸν δημοσιεύτης δῆλης κοίμηται καὶ διδικού κατά τοῦ θεατῶν του καὶ τῆς κοινωνίας γιά τὴν πολεμούντανε.

Κιν μένια βαθειά στὸ μανάλ του είχε δεμένη τὴν ἀπόφασι: «Νά πολτενδή. Μή παλορκάλη θά τὴν έβαλε στὶς ἐλλογές.

«Ἄς εἶνε καλά ἔξι, ἄλλον οι ἔντα στηλόγοι, πούταν πρόδεσος τους. Απτοὶ θὰ τὸν βοηθοῦσαν. Τοῦ τὸ είχε πάντα πλωστε :

«—'Ο λαζ, κ. ποδεδρε, ζειο, δπως ἀντιπροσωπευθή κατά τὰς ἐκλογάς ἀπὸ τὸν μόνον καὶ ζησον, ἀπὸ τὸ μοναδικὸ στήριγμα, τὸν ενεργετή του, τὸν λαοποδόλητο καὶ λαο-

φιλη κλπ.»

Μὲ τὶς ίδεες τον λοιπὸν αὐτὲς καὶ γιά νὰ περιτοιηθῇ καὶ τὸν λαό, γιατὶ νὰ μή δώσῃ λίγα χρήματα τῆς ἐκκλησίας καὶ στοὺς δύο αὐτὸν φτωχούς, ποὺ θὰ τοὺς χρειαζόταν μεθαρίο στὶς ἐκλογές, γιατὶ είνε «φρωναλάδες»...

Καὶ γιά νὰ είνε ἐν ταξιδεῖ καὶ μὲ τὴ συνείδησι του καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιτόπους, είτε :

—"Ετοι θὰ γίνη καὶ πο μεγάλο νταφαέροι στὴν πανήγυρι...

Τοὺς πήρε λοιπὸν μιὰ νταμούζα μὲ κρασί, τοὺς πήρε καὶ τέσσερα ποτήρια καθαροπλιένα καὶ μιὰ κασόνα καὶ τοὺς ἔστησε ἐκεὶ μπροστά στὸ ναό, γιά νὰ πολοῦν κρασί μὲ τὸ ποτήρι στοὺς πανηγυριστές.

—'Αμάν, Θεέ μου, μεγαλεῖα!...

**Κ άλλο νὰ ίδω τὸ αίμα μου,
στὴ γῆ νὰ κοκκινίσω,
περά νὰ δῶ τὴν κάνοντα,
ἄλλος νὰ τὴ φιλήση ...**

Ποιός τὴν κάρι τους πειά! Διευθυνταί κρασοποιείουν, σού σκέψει ὁ ἄλλος.

—Φέξε, Θεέ μου, νά μας δοῦν!...

* * *

Οι πανηγυρισταὶ ἀφίσαν γά φτάνουν. Νά καὶ δύν γνωστοι τους καὶ κοινιτάροι τους, ποὺ ἔχοντουσαν μπροστά-μπροστά γνωστοι καὶ καμαρομένοι.

**Ο Οποιος κρασόν δὲν ρευφά
κάλλιο του ν' ἀποθάνη
τὰ γλέντια του στερεύονται
καὶ τὴ ζωή του χάνει...**

Είπαν ἄμα τοὺς ειδαν. Έκενοι τοὺς χαρότησαν. Τοὺς εινῆθην καὶ ἔχρονία πολλά καὶ προχωρούσανε νά μπούν στὴν ἐκκλησία.

—Νά μᾶς συμπατάτε, κουμπάροι, είτε ο κώδι Γιασονιμῆς, ποὺ δὲν οᾶς κάνουν τὰ ποναφούλικα, ἀλλά ξέρετε;... 'Ακόμα δὲν κάναμε σφετέ!

—'Αφοῦ εἶν' εἴται, νά σᾶς κάνουνε ἐμεῖς σφετέ, είτε ο ἔνας. Πιάτα νά παστούμαστα στα τέσσερα!

Καὶ πετάξε δύν δραματές τάνω στὴν κάσα. Τσούγκροισαν, εινῆθηντας ο ἔνας στὸν ἄλλο, είπαν καὶ οι φρεσκοφρεσμένοι μπήραν στὴν ἐκκλησία.

Ο Γιασονιμῆς πότε τις δύν δαμαζεύς, τις ἔτωψε στὰ μαλλιά του, γιά νά κάνη γοῦν καὶ νά αγάπησουνε καὶ τὶς ἔδωκε στὸν σύντροφό του.

—'Εταίσε καὶ αὐτὸς τὸ ίδιο καὶ τοῦ ἔδωκε τὴ μά πίσω.

—Πάρρε, βρέ, ν' ἀπομάσουμε!

Τὴν πήρε αὐτὸς, τὴν ἔβαλε στὴν τσέπη του, ἀλλά ἀμέσως τὴν ἔγιασε πάνι καὶ σίγουντάς την στὴν κάσα, είτε στὸν σύντροφο του :

—Βάλε μου ἓνα πεντηράμα, Γιασονιμῆ!

—Καὶ δὲν βάνει μοναχός σου!

—Μὰ πές πάντας έγιν είμαι μουστερής καὶ σὲ πουλάς γιά λογαριασμό μας.

—Ε' καλά... Πάρτο!...

Ἐτήσε τὸ ποτήρι ξεκίνησε, τὸ στράγγιξε μονοδρούμενη καὶ χαιδεύοντας :

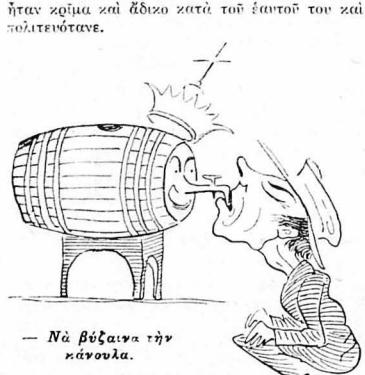
—Μοιρὲ κρασί μιὰ φασί! Κρασάροι!

—Καὶ τί μᾶς τὸ λέες: Τάχα γιά νά ηγέρωμε: Νά, πάτας μου κι' ζειεστάρης στὸν ποτήρι της ζέλλης; Νά, είτε ο ἄλλος κι' ξερίζει κι' αιώτας τὴ δραματή του στὴν κάσα.

Ο συνέταρρος τὸν ιδιαίτερο ένα γεμάτο ποτήρι ζέλλησε. Πήρε πάντα στράγγιξε μεταρρυθμούς ἀπὸ τὴν κάσα, έχραπτες αὐτὸς τὴν μά καὶ στὸν ποτήρι της ζέλλης στὸν ποτήρι της ζέλλης, τὸν ποτήρι της ζέλλης.

—Ο πότερος λέγει δραματής ποτήρι της ζέλλης; Είπε πάντας μουστερής στὸν ποτήρι της ζέλλης;

—Μωρέ, παιδί μου,

—Νά βιζαντον τὴν κάνοντα.

—Λοδες και ζεγα, φέέέ!

